

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

**„Poruchy chování, Praktické a právní aspekty
řešení poruch chování u dětí a mladistvých
závažného rázu
- *Participace dítěte, přiměřené informování a
koordinace OSPOD–škola–zdravotnictví; volba
nejmírnějšího zásahu a přezkoumatelné
odůvodnění po 1. 1. 2026*“**

Akreditace Ministerstva vnitra ČR

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Termín a místo konání: 30. září 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Cílem programu je osvojit si metody práce s ohroženými dětmi, jež spadají pod § 6 ZSPOD, a to zejména ve smyslu identifikace problému a jeho právního řešení. Posláním programu je zejména **posílení dovednostních kompetencí cílové skupiny**, především při spolupráci s dětmi, mládeží či rodiči. Cílem je současně posluchače upozornit na **terminologii právní úpravy a interpretační pravidla**, a to zejména v kontextu podstaty, účelu a poslání Úmluvy o právech dítěte a ústavního pořádku vůbec.

Závažné poruchy chování neřeší jen škola nebo rodina — vždy jde o interdisciplinární téma, v němž musí spolupracovat OSPOD, vzdělávací systém, zdravotnictví a někdy i orgány

činné v trestním řízení. Novela účinná od 1. 1. 2026 nemění jádro hmotněprávních pravidel, ale významně posiluje civilní akcenty: **participaci dítěte, přiměřené informování dítěte i rodičů, zákaz ponižujících postupů a tělesných trestů a požadavek přezkoumatelného odůvodnění** každého zásahu. Cílem je umět včas rozpoznat vzorce rizikového chování, zvolit **nejmírnější funkční variantu** postupu, průběžně vyhodnocovat účinnost opatření a psát rozhodnutí i zápisy tak, aby obstály ve vnitřní kontrole, odvolání i soudním přezkumu. Obsah navazuje na dosavadní program kurzu a rozpracovává ho do procesní praxe po 1. 1. 2026.

Po absolvování programu absolvent bude:

- rozlišit, co se po 1. 1. 2026 skutečně mění v civilním rámci a co zůstává stejné v oblasti výchovných prostředků
- diagnostikovat vzorce a příčiny závažných poruch chování a rychle vytvořit plán nejmírnějších, ale účinných opatření
- zapojit dítě přiměřeně věku, bezpečně zaznamenat jeho názor a přiměřeně informovat dítě i rodiče
- odlišit právně nepostižené projevy chování od protiprávních a správně zvolit nástroj ochrany
- připravit prokazatelné, ale neinvazivní schéma komunikace mezi školou, OSPOD a zdravotnictvím
- vést spis s jasným důkazním plánem, chránit citlivé údaje a předcházet „opomenutým důkazům“
- psát srozumitelné dohody, doporučení a výroky včetně dočasných režimů s milníky revize
- zvládnout typové situace: záškoláctví, útěky, šikana, vandalismus, agrese, návykové látky a prostituce mladistvých

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Co se po 1. 1. 2026 mění a co ne

- Posílení participace dítěte a přiměřeného informování jako civilního standardu rozhodování
- Zákaz tělesných trestů, působení duševního strádání a ponižujících postupů jako hranice výchovy i kázně
- Jádro školských, přestupkových a trestněprávních pravidel beze změn, roste nárok na dokumentaci a jazyk odůvodnění
- Praktický dopad na pozvánky, zápisy z jednání, plány podpory a vyjádření OSPOD
- Důraz na volbu nejmírnější funkční varianty a na měřitelné milníky vyhodnocení
- Přejícná nastavení u běžících plánů a kultivované přenastavení bez zbytečného zatížení dítěte
- Kde lze čekat přísnější přezkum a jak mu předejít už v prvním kontaktu

2. Ohrožené dítě a interdisciplinarita v praxi OSPOD

- Ohrožení jako průřezový pojem a jeho posuzování napříč právními režimy
- Role školy, OSPOD, zdravotnictví a komunitních služeb a jejich koordinační matice
- Význam dětské a vývojové psychologie pro hodnocení rozumové, mravní a volní vyspělosti dítěte

- Jak přetavit multidisciplinární vstupy do jednoho srozumitelného plánu práce s rodinou
- Předcházení duplicitním výzvám a opakovaným rozhovorům s dítětem
- Vedení „časové osy“ případu a mapy důkazů pro kontrolu kroků
- Napojení na stávající osnovu kurzu a její aktualizace po 1. 1. 2026

3. Psychologické definice a právní akceptace poruch chování

- MKN-10 a DSM-5 v základních rysech a jejich význam pro právní kvalifikaci
- Právní terminologie při absenci zákonné definice a „překlápění“ psychologických pojmů do práva
- Posouzení odchylky od normy, rozlišování příčiny a následku a vlivu prostředí
- Dělení poruch chování podle příčin a podle dílčích fenoménů prostředí
- Jak přihlížet k věku, rozumové a volní vyspělosti při právním posouzení
- Kdy je projev chování právně irelevantní a kdy vyžaduje zásah
- Kazuistiky a judikatorní akcenty k „hranovým“ situacím

4. Rozumová, mravní a volní složka jednání dítěte

- Jak zjišťovat a zaznamenat rozpoznávací schopnost a chápání následků
- Mravní složka, význam společenské normy a dobrých mravů v posuzování jednání
- Volní složka a autonomie vůle, včetně vlivů poruch a závislostí
- Rozpoznání manipulace a ovlivnění dítěte jinou osobou
- Metodika kladení otázek bez sugesce a se záznamem, který dítě umí potvrdit
- Jak vyjádřit v odůvodnění, proč byl názor dítěte zohledněn či překonán
- Překlad zjištění do praktických opatření a jejich milníků

5. Právně nepostižené poruchy chování: prevence a podpurná opatření

- Nadměrné upoutávání pozornosti, negativismus a další projevy bez přímého právního postihu
- Psychologická podpora a školská opatření jako prevence budoucí protiprávní činnosti
- Domácí pravidla a bezpečné hranice bez ponižujících forem „disciplinace“
- Krátké písemné dohody mezi školou a rodiči s kontrolními body
- Zapojení komunitních a poradenských služeb, nástroje včasné intervence
- Jak psát záznam o participaci dítěte a přiměřeném informování
- Kazuistiky a typové formulace do zápisů a doporučení

6. Právně postižené poruchy chování: rozhraní školského, přestupkového a trestního

- Krádeže, agrese, šikanování, vandalismus a jejich základní právní rámec
- Nedostatek věku, nepříčetnost a další okolnosti vylučující odpovědnost
- Jak volit nejmírnější, ale účinné nápravné kroky ve škole a v komunitě
- Vztah ke kuratele pro mládež a k přestupkovým postupům obce
- Kdy a jak zapojit orgány činné v trestním řízení
- Ochrana oběti a prevence sekundární viktimizace
- Kazuistiky a „mapa“ rozhodovacích možností pro praxi

7. Hraniční jevy: lži, záškoláctví, útěky, návykové látky, prostituce

- Jak rozlišit charakter, intenzitu a důvody projevu chování
- Záškoláctví a právo dítěte na vzdělání, povinné kroky školy a OSPOD
- Útěky a toulky: bezpečnost, schopnost pečovat o sebe a dočasná opatření
- Alkohol a omamné látky: veřejnoprávní limity a práce s rizikem v rodině a ve škole
- Specifické postavení prostituce a ochrana před vykořisťováním
- Participace dítěte a ochrana jeho soukromí při záznamech a sdílení informací
- Vzorové, krátké a vymahatelné formulace do plánů podpory a sdělení

8. Procesní kroky po 1. 1. 2026: participace, informování, komunikace

- Minimální informační standard mezi školou, OSPOD a rodiči a přiměřené informování vůči dítěti
- Prokazatelné, ale neinvazivní kanály komunikace a periodicita sdělení
- Šablona zápisu o rozhovoru s dítětem včetně ověření porozumění
- Kdy aktivovat kolizní opatrovnictví a jak vymezit jeho mandát
- Redakce citlivých údajů a vedení logu přístupů k dokumentaci
- Prevence zahlcení dítěte konfliktem dospělých a neutralita formulací
- Koordináční matice kontaktů napříč institucemi

9. Důkazní standardy a spisová disciplína

- Důkazní plán odvozený z konkrétních otázek k prokázání
- Práce s docházkovými daty, školními a zdravotnickými záznamy, stanovisky odborníků
- Digitální podklady jen v nezbytném rozsahu a s ověřením původu
- Jak odmítnout nadbytečný nebo nezákonně získaný důkaz a srozumitelně to vysvětlit
- Index spisu, časová osa a mapa důkazů
- Prevence „opomenutých důkazů“ a překvapivých závěrů
- Příprava spisu na odvolání a soudní přezkum

10. Výchovná a ochranná opatření, dočasné režimy a práce s časem

- Kdy volit dočasná či předběžná uspořádání a jak je účelně odůvodnit
- Krátké testovací období nového režimu chování s jasnými metrikami
- Napojení na podporu ve škole, zdravotnictví a komunitě
- Eskalační krok při neplnění dohod a prevence trestající rétoriky
- Převod osvědčeného dočasného uspořádání do stabilní praxe
- Revizní milníky a ukončovací kritéria
- Vztah k rodinněprávním úpravám, pokud je to relevantní

11. Modelové situace a praktické vzory

- Náhlá agresivita ve škole a první 4 týdny intervence
- Chronická drogová zátěž a koordinace školy, OSPOD a zdravotnictví
- Záškoláctví s úzkostmi a plán návratu do výuky
- Šikana jako kombinace on-line a off-line útoků
- Útěky a toulky — bezpečnostní plán a komunikace s rodiči
- Vysoký konflikt rodičů a ochrana dítěte před sekundární viktimizací
- Krátké a vymahatelné vzory sdělení, zápisů a výroků pro praxi

12. Diskuse a závěr